

แบบเสนอผลงานการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กิจกรรมแนะแนวการเรียน เปลี่ยนเป้าหมายชีวิต ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพนสวรรค์

ผลงานการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพนสวรรค์
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนครพนม
กรมส่งเสริมการเรียนรู้

แบบเสนอผลงานการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

1. ชื่อผลงาน กิจกรรมแนะแนวการเรียน เปลี่ยนเป้าหมายชีวิต ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพธารวัณ
2. ชื่อผู้เสนอผลงาน ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพธารวัณ
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนครพนม

3. ความสำคัญของผลงานที่นำเสนอ

ตามสภาพการณ์ของสังคมไทยในปัจจุบันได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน ทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี รวมถึงระบบเศรษฐกิจเสรี จึงส่งผลให้ ประชาชนในสังคมไทยได้เรียนรู้และรับเอาวัฒนธรรม ค่านิยม จากชาติตะวันตกหรือต่างประเทศเข้ามา จนทำให้เกิดช่องว่างทางวัฒนธรรมที่ต่างไปจากเดิม และมีผลทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ในสังคมตามมา เช่น ปัญหาเสพติด ปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ปัญหาการว่างงาน การถูกหลอกลวง เป็นต้น เนื่องจากการดำเนินชีวิตของบุคคล ต่างต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงและสิ่งเร้าต่าง ๆ ในสังคม บุคคลในสังคม มีความอยากรู้ อยากลอง ต้องการ ความเป็นอิสระ และต้องการการยอมรับจากสังคมมากขึ้น ดังนั้น การพัฒนาคนไทยให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้าน ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และการมีคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ซึ่งตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ใน หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาจึงต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ในขณะเดียวกัน การจัดให้มีกระบวนการแนะแนวและให้คำปรึกษาอย่าง ต่อเนื่อง จึงอาจเป็นสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งในกระบวนการของการจัดการศึกษา ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้ผู้เรียน หรือผู้รับบริการได้รู้จัก และเข้าใจตนเองอย่างถูกต้อง ทราบถึงขีดความสามารถของตนเอง รู้จักการวางแผนหรือ เป้าหมาย ในการดำเนินชีวิต ลดความเสี่ยงต่อการสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นได้ อันจะนำไปสู่ความสามารถในการวางแผน พัฒนาศักยภาพตนเองได้อย่างเหมาะสมและเต็มศักยภาพ สามารถแก้ไขปัญหาด้วยตนเองอย่างชาญฉลาด มีความสามารถในการวางแผนในการดำเนินชีวิตและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สามารถเป็นสมาชิกที่ดีของ ครอบครัว ชุมชน และสังคมได้

ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการ โดยการนำของพลตำรวจเอกเพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการกำหนดนโยบายการศึกษาและแนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” ด้านที่ 2 ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง ข้อที่ 2.3 พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมาย ชีวิตให้เป็นรูปธรรม โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านโอกาส ความเท่าเทียม ความ เสมอภาค คุณภาพและสมรรถนะที่สำคัญจำเป็น ตามบริบทของประเทศและสังคมโลก ใช้หลักการมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาจากทุกภาคส่วน ดังที่กล่าวไว้ว่า “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” เพื่อเป็นแนวทางให้ทุกหน่วยงานในสังกัด และในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการนำไปใช้ในการขับเคลื่อนนโยบายกรมส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นหน่วยงาน การศึกษาที่เกิดขึ้นจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริม การเรียนรู้ พ.ศ. 2566 ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการ จัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาบุคคลให้มี ความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และ สติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย รู้จักสิทธิควบคู่กับหน้าที่ และความรับผิดชอบ มีความภูมิใจและตระหนักในความสำคัญ ของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

รู้จักรักษาประโยชน์ส่วนรวมและของชาติ รู้จัก ความพอเพียง มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ไม่เรียนรู้อะไร มีความรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง มีคุณธรรม และ มีความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งมีสำนึกในความรับผิดชอบทั้งต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ มีความเป็นพลเมืองที่ดี สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมไทยและสังคม โลกได้อย่างผาสุก ผ่านการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ (1) การเรียนรู้ตลอดชีวิต (2) การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง (3) การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ ซึ่งได้ประกาศจุดเน้นการดำเนินงานประจำปี พ.ศ. 2567 ข้อที่ 4 จัดให้มีระบบ แนวทางการสำหรับผู้เรียน (Coaching) เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบแนวทางการเรียนและเป้าหมายชีวิตที่ตนเองชอบ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตลอดระยะเวลาการเรียน เพื่อให้การดำเนินงานในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ประชาชนเป็นไป อย่างมีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมาย ของการจัดการศึกษา ดังนั้น การจัดให้มีการแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่ ผู้เรียนหรือผู้รับบริการ จึงถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้น แนะนำช่วยเหลือผู้เรียนหรือ ผู้รับบริการให้สามารถนำข้อมูล ข่าวสาร กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล และการแสวงหาความรู้ไปใช้ประโยชน์ เพื่อ ประกอบการตัดสินใจ ในการแก้ไข ปัญหา และการปรับปรุงวิถีการดำเนินชีวิตให้ดีขึ้นได้ ดังจะเห็นได้จาก ผลการวิจัยบางส่วนที่ผ่านมา ซึ่งพบว่า การที่บุคคลได้รับการแนะแนวปรึกษาที่ดีจะช่วยให้มีความเข้าใจตนเองและ สิ่งแวดล้อมดีขึ้น สามารถยอมรับและเข้าใจผู้อื่นมากขึ้น ลดความวิตกกังวลได้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ และสามารถตัดสินใจได้เหมาะสมมากขึ้น

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพธารวม เป็นสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำจังหวัดนครพนม กรมส่งเสริมการเรียนรู้ จึงได้นำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยการดำเนินการจัดตั้งศูนย์ให้ คำปรึกษาแนะแนว Advice Center กิจกรรมแนะแนวการเรียน เปลี่ยนเป้าหมายชีวิต ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ ระดับอำเภอโพธารวม เพื่อจะทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะแนวการเรียน (Coaching) ทั้งด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านชีวิตส่วนตัวและสังคม ด้วยการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ของโลกปัจจุบัน โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกระดับการศึกษาค้นพบแนวทางการเรียน และเป้าหมายชีวิตที่ตนเอง สามารถปรับเปลี่ยนได้ตลอดระยะเวลาเรียน รวมถึงมีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต และมีหลักสูตร อาชีพที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาด อันจะส่งผลที่ดีต่อการดำเนินชีวิตของผู้เรียนต่อไป

4. จุดประสงค์ของการดำเนินงาน

- 4.1 เพื่อช่วยให้ผู้เรียน ได้รับข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการเรียนและสามารถเข้าใจคุณสมบัติของบุคคลที่จะ ศึกษาต่อ ณ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพธารวม
- 4.2 เพื่อช่วยให้ผู้เรียน สามารถปรับตนเองให้เข้ากับการเรียนในแต่ละสาขาวิชา และวางแผนทางการ ศึกษาได้อย่างเหมาะสม
- 4.3 เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียน ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม
- 4.4 เพื่อสร้างเสริมและแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของผู้เรียน ให้เปลี่ยนแปลงไปในแนวทางที่ดี มีคุณภาพ ชีวิตที่พึงประสงค์และเป็นที่ยอมรับของสังคม
- 4.5 เพื่อช่วยเหลือดูแลผู้เรียน ให้รู้สมรรถภาพของตนเอง มองเห็นคุณค่าความสำคัญของตนเอง มองเห็น ชีวิตในอนาคต รู้และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม

5. กระบวนการผลิตผลงาน หรือขั้นตอนการดำเนินงาน

5.1 ปัจจัยป้อน (Input)

1) ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพธารวม มีการสร้างความเข้าใจ แนวทางการดำเนินงานศูนย์ให้คำปรึกษาแนะแนว Advice Center กิจกรรมแนะแนวการเรียน เปลี่ยนเป้าหมายชีวิต ให้กับครูและบุคลากรผู้ทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษา

2) ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพธารวม มีโครงสร้างการบริหารที่ใช้เป็นแนวทางการให้คำแนะนำ/การให้คำปรึกษา/การดูแลช่วยเหลือ กลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการศูนย์ให้คำปรึกษาแนะแนว Advice Center กิจกรรมแนะแนวการเรียน เปลี่ยนเป้าหมายชีวิต

5.2 กระบวนการ (Process)

1) ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพธารวม มีการประสานงาน ประชุมวางแผน การขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการศูนย์ให้คำปรึกษาแนะแนว Advice Center กิจกรรมแนะแนวการเรียน เปลี่ยนเป้าหมายชีวิต

2) ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพธารวม มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการศูนย์ให้คำปรึกษาแนะแนว Advice Center โดยการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานศูนย์ให้คำปรึกษาแนะแนว Advice Center กิจกรรมแนะแนวการเรียน เปลี่ยนเป้าหมายชีวิต

3) ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพธารวม มีการส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรด้านการแนะแนวและให้คำปรึกษา สำหรับผู้รับผิดชอบโครงการศูนย์ให้คำปรึกษาแนะแนว Advice Center กิจกรรมแนะแนวการเรียน เปลี่ยนเป้าหมายชีวิต และมีการขยายผลให้บุคลากรที่รับผิดชอบทุกคนมีองค์ความรู้ในการให้คำปรึกษาแนะแนว

4) ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพธารวม มีการวิเคราะห์และแยกประเภทของกลุ่มผู้รับบริการศูนย์ให้คำปรึกษาแนะแนว Advice Center กิจกรรมแนะแนวการเรียน เปลี่ยนเป้าหมายชีวิต

5) ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพธารวม มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ผู้รับบริการศูนย์ให้คำปรึกษาแนะแนว Advice Center กิจกรรมแนะแนวการเรียน เปลี่ยนเป้าหมายชีวิต

5.3 ผลผลิต (Output)

1) การให้บริการของศูนย์ให้คำปรึกษาแนะแนว Advice Center กิจกรรมแนะแนวการเรียน เปลี่ยนเป้าหมายชีวิต ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพธารวม เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

2) ผู้รับบริการศูนย์ให้คำปรึกษาแนะแนว Advice Center กิจกรรมแนะแนวการเรียน เปลี่ยนเป้าหมายชีวิต สามารถค้นพบแนวทางการแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิตของตนเองได้

6. ผลการดำเนินการ

6.1 เชิงปริมาณ

- การให้บริการของศูนย์ให้คำปรึกษาแนะแนว Advice Center “กิจกรรมแนะแนวการเรียน เปลี่ยนเป้าหมายชีวิต” ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพธารวม มีผู้เรียน เข้ารับบริการดังนี้

1) มีผู้เรียนเข้ารับบริการทั้งสิ้น	จำนวน 119 คน
2) ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ เกิดความพึงพอใจ และยุติการรับบริการ	จำนวน 107 คน
3) ผู้เรียนที่ได้รับความช่วยเหลือดูแลต่อเนื่อง	จำนวน 6 คน

โดยแบ่งออกเป็นบริการ 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการศึกษา (Educational Guidance)

1.1 กระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตร มีผู้เรียนเข้ารับบริการ	จำนวน 112 คน
1.2 ปัญหาระหว่างเรียน มีผู้เรียนเข้ารับบริการ	จำนวน 14 คน
1.3 ผลการเรียน มีผู้เรียนเข้ารับบริการ	จำนวน 5 คน
1.4 การเข้าร่วมกิจกรรมระหว่างเรียน	จำนวน 50 คน
1.5 การศึกษาต่อ	จำนวน 16 คน

2. ด้านอาชีพ (Vocational Guidance)

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ	จำนวน 8 คน
2.2 ความถนัดทางอาชีพ	จำนวน 5 คน
2.3 รายได้ระหว่าง	จำนวน 3 คน
2.4 พัฒนาอาชีพ	จำนวน 8 คน
2.5 อาชีพเสริม	จำนวน 5 คน
2.6 หลักสูตรอาชีพระยะสั้น	จำนวน 12 คน

3. ด้านส่วนตัวและสังคม (Personal and Social Guidance)

3.1 มนุษย์สัมพันธ์ - สัมพันธภาพ	จำนวน 9 คน
3.2 ครอบครัว	จำนวน 3 คน
3.3 เศรษฐกิจ - การเงิน	จำนวน 2 คน
3.4 สารเสพติด	จำนวน 2 คน
3.5 สุขภาพกายและสุขภาพจิต	จำนวน 9 คน

6.2 เจริญคุณภาพ

1) ผู้เรียนได้รับข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการเรียน และสามารถเข้าใจคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าศึกษาต่อ ณ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพธิ์พนมสวรรค์

2) ผู้เรียน สามารถปรับตนเองให้เข้ากับการเรียนในแต่ละสาขาวิชา และวางแผนทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

3) ผู้เรียนได้รับการพัฒนาคุณภาพ ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.4 ผู้เรียนที่มีปัญหาพฤติกรรม ได้รับการแก้ไขและสามารถเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2.5 ผู้เรียนได้รู้ถึงสมรรถภาพของตนเอง มองเห็นคุณค่าความสำคัญของตนเอง มองเห็นชีวิตในอนาคต รู้และปฏิบัติตนในการเรียนได้อย่างเหมาะสม

7. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 ผู้บริหารให้ความสำคัญในการส่งเสริม พัฒนาองค์ความรู้ พัฒนาทักษะ การให้คำปรึกษา สำหรับผู้รับผิดชอบโครงการศูนย์ให้คำปรึกษาแนะแนว Advice center กิจกรรมแนะแนวการเรียน เปลี่ยนเป้าหมายชีวิต

5.2 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพธารนธ์ มีการวางแผนการดำเนินงาน มีคำสั่งมอบหมายงาน ผู้รับผิดชอบ และมีปฏิทินการดำเนินงานโครงการศูนย์ให้คำปรึกษาแนะแนว Advice Center กิจกรรมแนะแนว การเรียน เปลี่ยนเป้าหมายชีวิต อย่างชัดเจน

5.3 ครูแนะแนวทุกคน มีความรู้ความเข้าใจการแนะแนว การให้คำปรึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียน เป็นอย่างดี

8. บทเรียนที่ได้รับ

- ผู้เรียน สกร.ระดับอำเภอโพธารนธ์ ที่มารับบริการกิจกรรมแนะแนวการเรียน เปลี่ยนเป้าหมายชีวิต มีหลากหลายช่วงวัย มีความแตกต่างในเรื่องของอายุ การประกอบอาชีพ ทำให้การบริการแนะแนวค่อนข้างจะใช้ ระยะเวลาในการให้บริการพอสมควรในการให้บริการผู้เรียนแต่ละบุคคล

- สถานศึกษาควรจัดทำปฏิทินกำหนดกรอบระยะเวลากิจกรรมแนะแนวการเรียน เปลี่ยนเป้าหมายชีวิต ในแต่ละด้าน และแต่ละประเภทว่าจะใช้ระยะเวลาเท่าใดในการให้บริการ เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการ ดำเนินงานของสถานศึกษาและครูแนะแนวในปีต่อไป จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของกิจกรรมแนะแนวการเรียน เปลี่ยนเป้าหมายชีวิตให้ดียิ่งขึ้น

9. การเผยแพร่ผลงาน

- เผยแพร่ผลงานผ่านเว็บไซต์ สกร.ระดับอำเภอโพธารนธ์ <https://dole.ac.th/phosawan/>

รูปภาพการดำเนินงานศูนย์ให้คำปรึกษาแนะแนว Advice Center
“กิจกรรมแนะแนวการเรียน เปลี่ยนเป้าหมายชีวิต” ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพธารนธ์

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพนสวรรค์
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนครพนม
กรมส่งเสริมการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ